

Hylte kommun

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Örnaskolan 1
belägen i Hylte kommun

Uppföljning av tillsyn i Örnaskolan 1

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Hylte kommun under hösten 2015.. Skolinspektionen fattade den 13 januari 2016 beslut efter tillsyn för Örnaskolan 1. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Hylte kommun inkom med 29 april 2016 samt vid uppföljningsbesök på Örnaskolan 1 den 25 maj 2016.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej till fullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Hylte kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande		
I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.	Avstående från ingripande	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd		
Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Föreläggande vid vite	2017-01-20

5. Förutsättningar för lärande och trygghet		
Lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav.	Föreläggande vid vite	2017-01-20
Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.	Föreläggande vid vite	2017-01-20
Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Föreläggande vid vite	2017-01-20
6. Styrning och utveckling av verksamheten		
Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Föreläggande vid vite	2017-01-20
Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Föreläggande vid vite	2017-01-20
Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Föreläggande vid vite	2017-01-20

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	
Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.	Brist avhjälp

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Hylte kommun att vid vite av 500 000 kronor senast den 20 januari 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Om Hylte kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i

undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Hylte kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Rektor ska tillse att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckliga för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Motivering till bedömning av brist

Rättslig reglering

Av skollagen framgår det att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultat på nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Det samma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han

eller hon ges sådant stöd. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Bakgrund och Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 13 januari 2016 att det fanns elever vars behov av särskilt stöd inte utretts skyndsamt. En stor del av lärarna kände inte till skolans rutiner för extra anpassningar och särskilt stöd och anmälde inte till rektorn om de befarade att en elev inte nådde de kunskapskrav som minst ska uppnås trots att stöd getts i form av extra anpassningar.

Skolinspektionens utredning visade också att de orosanmälningar som trots allt kom in till rektor blev liggande utan att elevens stödbehov utreddes.

Skolinspektionen bedömde därmed att verksamheten inte uppfyllde författningarnas krav i denna del. Huvudmannen förelades att vidta åtgärder för att avhjälpa påtalad brist och att senast den 15 april 2016 redovisa vidtagna åtgärder till Skolinspektionen.

Hylte kommun har därefter begärt och beviljats anstånd med att komma in med redovisning av vidtagna åtgärder till den 30 april 2016.

Huvudmannen har i yttrande den 29 april 2016 uppgett att all personal har informerats om vilka rutiner som gäller för anmälan om elev som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås samt att information och kommunikation om de grundläggande rutinerna för elevhälsoarbetet kommer att fortgå. Enligt huvudmannen ska en "Arbetsplan för elevhälsoteamet på Örnaskolan 1" börja skrivas av elevhälsoteamet snarast. Huvudmannen uppger att elevhälsoteamet utökas med skolans två förstelärare varav en blir ny sammankallande mötesledare för elevhälsoteamet och en rad rutinskärpningar och justeringar kommer att göras. Huvudmannen uppger även att elevhälsoteamets arbete ska fortgå kontinuerligt och inte tillåtas stanna av, på grund av sjukfrånvaro eller dylikt för enstaka medlemmar av teamet.

Huvudmannen uppger vidare att teamets möten ska vara obligatoriska för samtliga fasta medlemmar – förstelärare, specialpedagog, kurator och skolsköterska – förutom rektor, som kan tvingas avstå från delar eller hela mötet någon enstaka gång. Huvudmannen uppger att rektor ska högprioritera möten med elevhälsoteamet från och med vårterminen 2016. Målet är att möte med teamet ska hållas varje vecka utan undantag. Vidare skärps teamets arbetsrutiner med avseende på dokumentation, tidhållning, dagordning, protokoll. Huvudmannen uppger att det förväntade utfallet av dessa åtgärder är att det kommer att råda full kontroll över elever med extra anpassningar och de med åtgärdsprogram. "Orosanmälningar" kommer inte att bli liggande för länge utan återkoppling till anmälande personal, beslut i varje ärende kommer att fattas fortlöpande och besluten kommer att kommuniceras omgående. Ingen i personalen ska tveka kring var ärendet "befinner sig". Huvudmannen uppger

att utredningar om behov av särskilt stöd kommer att göras skyndsamt och beslutade åtgärdsprogram följas upp regelbundet och utvärderas. Slutligen uppger huvudmannen att den planerade "Arbetsplan för elevhälsoteamet" ska innehålla en tydlig beskrivning av ärendegången, inklusive informations- och kommunikationsrutiner.

Skolinspektionen har genomfört uppföljningsbesök på Örnaskolan 1 den 25 maj 2016. Intervjuade lärare uppger att de har haft två verksamhetsmöten där allmänna råd, blanketter och stöd i form av extra anpassningar gått igenom, och lärarna säger att de har bättre insikt i rutinerna för extra anpassningar och särskilt stöd än tidigare. Lärarna säger även att det är lättare att komma i kontakt med elevhälsan nu jämfört med tidigare.

Lärarna uppger att även om det finns orosanmälningar som blivit utredda under våren så finns det även anmälningar där utredning ännu inte gjorts. Som exempel berättar lärarna att det finns en elev som är underkänd i nästan alla ämnen och som var aktuell för elevhälsan redan under vårterminen 2014, men ingen utredning av elevens behov av särskilt stöd har gjorts. En anmälan skickades in i september 2015 och togs upp i elevhälsan relativt nyligen berättar lärare. Lärarna säger att de inte vet varför vissa ärenden inte utretts trots upprepade påminnelser från lärare. I intervjun säger lärarna att de uppskattar att det finns någonstans mellan 7 och 10 elever i årskurs sex som inte når kunskapskraven i fler än tre ämnen. Trots detta är inte dessa elevers behov av särskilt stöd utredda. Lärarna säger att sedan elevhälsan fått en sammankallande pedagog har det börjat bli bättre och vissa utredningar påbörjats. Ansvariga lärare i förberedelseklassen uppger att det finns elever som har anpassad studiegång utan att föregående utredning har genomförts.

Elevhälsans representanter uppger vid intervju att lärarna har fått information om rutinerna, hur man dokumenterar anpassningar och hur anmälningar ska upprättas. Elevhälsans representanter uppger att de ska ha möten en gång i veckan då man diskuterar enskilda elevärenden. Denna regelbundenhet skulle ha skett hela våren 2016 men det har varit lite hackigt med kontinuiteten berättar elevhälsans representanter.

Rektor uppger att hon inte vet varför utredningar i vissa fall inte gjorts trots att lärare har talat med elevhälsan om elever som riskerar bli underkända i vissa ämnen. Rektor uppger att hon helt nyligen fick reda på att det finns en elev i årskurs sex som kommer att få många underkända betyg och säger att hon trodde att det fanns både utredningar och åtgärdsprogram för denna elev, men det har visat sig att dessa inte finns.

Vidare säger rektor att det har genomförts verksamhetsmöten med lärarna där bland annat allmänna råd för elevhälsan och rutiner för orosanmälan har gått

igenom. Rektor uppger också att elevhälsan har haft kontinuerliga möten samt att försteläraren är processledare och sammankallar till möten för att diskutera enskilda elevärenden kontinuerligt sedan mitten av april 2016.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen visar att det fortfarande finns elever på Örnaskolan 1 vars behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt trots att anmälningar om behov av sådana utredningar har gjorts. Av utredningen framgår att rutiner för anmälningar har förtydligats och elevhälsans möten blivit mer regelbundna. Intervjuade lärare uppger dock att det finns anmälningar som gjorts för länge sedan men där utredningar ännu inte gjorts. Dessa uppgifter motsägs inte av rektor som uppger att hon inte vet varför vissa utredningar inte genomförts. Även om huvudmannen angivit en plan för verksamhetens utveckling i detta område har denna plan ännu inte fått genomslag i verksamheten. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i denna del.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Som Skolinspektionen redovisat ovan i detta beslut uppfyller verksamheten vid Örnaskolan 1 i Hylte kommun inte författningarnas krav avseende att ansvariga på skolan utreder elevers behov av särskilt stöd skyndsamt i de fall anmälningar om behov av sådan utredning har gjorts. Hylte kommun föreläggs därför att vidta de åtgärder som beskrivits ovan.

Bristerna i grundskolan är av allvarlig karaktär och Skolinspektionen har redan i beslut den 13 januari 2016 konstaterat att verksamheten vid Örnaskolan 1 i Hylte kommun inte uppfyller författningarnas krav när det gäller att när det gäller att säkerställa att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Hylte kommun har ännu inte, mer än ett halvår efter nämnda beslut, vidtagit sådana åtgärder att bristen är avhjälpt. Skolinspektionen finner därför skäl att förena föreläggandet med vite.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Hylte kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. (2 kap. 13 och 17–18 §§ skollagen samt 33 § införandelagen)
- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att lärarna undervisar i de ämnen de har behörighet att undervisa i.
- Se till att skolans lärare samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.
- Se till att elevhälsan främst används förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till bedömning av brist

Lärarnas behörigheter

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för en viss undervisning bedriva undervisningen. Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt huvudregeln eller om det finns annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

Bakgrund och skolinspektionens utredning

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 13 januari 2016 att flertalet lärare på Örnaskolan 1 även undervisade i ämnen de inte är behöriga bedriva undervisning i. Tillsynen vid Örnaskolan 1 visade även att det på skolan och således även inom huvudmannens organisation fanns lärare med behörighet för undervisning i samtliga ämnen. Trots det hade inte några åtgärder vidtagits för att lärarna skulle undervisa i de ämnen de har utbildning att undervisa i. Det var heller inte fråga om annan undervisning på ett främmande språk än språkundervisning. De undantag från huvudregeln att använda lärare som är behöriga för den undervisning de bedriver som vid beslutstillfället medgavs i skollagen var därmed inte tillämpliga. Skolinspektionen bedömde därmed att verksamheten inte uppfyllde författningarnas krav. Huvudmannen förelades att vidta åtgärder för att avhjälpa påtalad brist och att senast den 15 april 2016 redovisa vidtagna åtgärder till Skolinspektionen.

Hylte kommun har därefter begärt och beviljats anstånd med att komma in med redovisning av vidtagna åtgärder till den 30 april 2016.

Huvudmannen har i yttrande den 29 april 2016 uppgett att det under vintern 2015/2016 genomfördes en fullständig inventering av lärarbehörigheter på Örnaskolan 1. Inför hösten 2016 planeras en genomtänkt, heltäckande bemanning som utnyttjar de behörigheter som finns på skolan på bästa sätt. Under tiden fortsätter rekryteringsarbetet för att besätta vakanta tjänster. Det väntade utfallet är att inga elever under höstterminen 2016 ska undervisas av lärare som saknar behörighet för ämnet uppger huvudmannen.

I intervjun med lärarna uppges att klasslärarsystemet är kvar, vilket innebär att lärarna undervisar klassen i alla, eller nästan alla, ämnen. Lärare uppger vidare att de fortfarande undervisar i ämnen de inte är behöriga att undervisa i. Lärarna uppger att de inte har varit delaktiga i att arbeta med planeringen och att de inte har blivit informerade om någon omorganisation av undervisningen på något annat sätt än genom huvudmannens yttrande till Skolinspektionen. På fråga om vad som har hänt på skolenheten efter Skolinspektionens beslut i januari vad gäller läraranvändningen uppger rektor vid intervju att det har inte hänt särskilt mycket. Rektorn berättar att klasslärarsystemet finns kvar, men att

hon kartlagt vilka ämnen som lärarna är behöriga att undervisa i och att organisationen planeras att förändras till höstterminen 2016. Rektor uppger att omorganisationen av undervisningen inte fullt ut kommer att lyckas åstadkomma att lärarna endast undervisar i de ämnen de är behöriga att undervisa i då lärarna har synpunkter på vilka ämnen de vill undervisa i. Rektor säger vidare att rekrytering av lärare i vissa ämnen pågår då hon säger att hon "inte kan tvinga" någon lärare att undervisa i något specifikt ämne även om läraren har behörighet att undervisa i det ämnet. Rektor uppger även att lärarna har fått vara med i planeringen av omorganisationen. Rektor uppger vid intervjun att omorganisationen av undervisningen är en av de processer som ska planeras under skolans fyra planeringsdagar i juni månad.

Skolinspektionens bedömning

Som framgått ovan konstaterade Skolinspektionen i sitt tidigare beslut att det vid skolenheten fanns lärare som undervisade i ämnen de inte är behöriga bedriva att undervisning i, trots att det fanns behöriga lärare att tillgå inom enheten och således inom huvudmannens organisation. Såvitt framgår av utredningen i uppföljningsärendet har någon förändring i detta avseende inte skett. Några särskilda skäl med hänsyn till eleverna att göra undantag från huvudregeln har inte framkommit. Någon undantagssituation föreligger inte, vilket innebär att huvudmannen ska tillämpa huvudregeln om att lärarna ska undervisa i de ämnen de har behörighet att undervisa i. Att lärarna inte vill undervisa annat än sin klass eller i vissa ämnen fråntar inte huvudmannen skyldigheten att använda behöriga lärare. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att verksamheten inte uppfyller skollagens krav om att lärarna ska undervisa i de ämnen som omfattas av deras behörighet.

Lärarnas samverkan

Rättslig reglering

Enligt 2 kap 9 § skollagen ska det pedagogiska arbetet vid skolenheten ledas och samordnas av rektor som särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas. Av läroplanen framgår att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. Av läroplanen, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar, framgår vidare att rektor har ett särskilt ansvar för att samarbetsformer utvecklas mellan förskoleklassen och skolan.

Bakgrund och skolinspektionens utredning

Skolinspektionen konstaterade i beslut 13 januari 2016 att rektor inte såg till att lärarna samverkade med varandra i arbetet med att nå målen för utbildningen. Utredningen visade att lärarna efterfrågade samverkan mellan lärare samt pedagogiska diskussioner för att utveckla undervisningen. Rektor sade sig vara

medveten om detta men hävdade att situationen på skolan med ständiga akuta ärenden gjorde att rektor inte haft tid eller möjlighet att planera för vare sig samverkan mellan lärarna eller pedagogiska diskussioner i skolenheten. Skolinspektionen bedömde därmed att verksamheten inte uppfyllde författningarnas krav i denna del. Huvudmannen förelades att vidta åtgärder för att avhjälpa påtalad brist och att senast den 15 april 2016 redovisa vidtagna åtgärder till Skolinspektionen.

Hylte kommun har därefter begärt och beviljats anstånd med att komma in med redovisning av vidtagna åtgärder till den 30 april 2016.

Huvudmannen har i yttrande 29 april 2016 uppgett att skolans mötesstruktur omarbetades i januari 2016. För att underlätta förverkligandet av denna struktur utsågs arbetslagsledare och teamledare med ansvar för att mötena genomförs på ett adekvat sätt, inklusive planering, uppföljning och utvärdering. Vidare uppger huvudmannen att den aktuella mötesstrukturen nu innehåller följande:

Husmöten: informations- och planeringsmöten för låg- respektive mellanstadiet.

Verksamhetsmöten: ett pedagogiskt forum för låg- respektive mellanstadiet och fritidshemmet. I förekommande fall, då skolövergripande ämnen tas upp, blandas personalen.

Morgonmöten: ett kort informations- och avstämningsmöte på måndag morgon för all personal.

Teammöte för personal i fritidshemmet respektive förberedelseklassen som blandar information, planering och pedagogik.

Arbetsplatsträffar för all personal

Huvudmannen uppger att i förekommande fall deltar personalen i förberedelseklassen i Verksamhetsmöten och/eller Husmöten så att samverkan över gränserna kan behandlas i dessa fall. Veckoschemat ses till höstterminen 2016 över för att frigöra mer tid för gemensamma möten. Rektor kommer tillsammans med den nytillsatta utvecklingsgruppen se över övergripande samverkansaspekter, exempelvis samverkan över årskurs- och stadiegränser med fokus på kunskapsutveckling. Rektor leder morgonmötet och arbetsplatsträffar. I övriga fall är det utsedda arbetslags- och teamledare som leder mötena. Rektor deltar regelbundet i Husmöten respektive Verksamhetsmöten. Det förväntade utfallet av dessa åtgärder är att skolan ska fungera bättre som en helhet, att kommunikation och information ska fungera effektivare och att fora för olika typer av utvecklingsfrågor med möjlighet till

gemensam reflektion alltid ska finnas. Ingen i personalen ska känna sig "bortkopplad" från det som händer på skolan. Enligt huvudmannen förväntas dessa åtgärder i förlängningen ge en högre arbetstillfredsställelse och bättre måluppfyllelse.

Skolinspektionen har genomfört uppföljningsbesök på skolenheten den 25 maj 2016. Lärarna uppger i intervju att de inte har getts någon möjlighet att samverka i sin lektionsplanering för att eleverna ska nå målen. Lärarna uppger att de fortfarande upplever sig ganska isolerade i sin undervisning. Lärarna berättar att det finns en ny mötesstruktur med arbetslagsmöten på måndagar men att det inte har fungerat effektivt då det kolliderar med andra skolrelaterade aktiviteter på skolan var annan vecka.

Rektor säger att lärarnas avsatta tid för samverkan inte har fungerat eftersom alla möten har legat på måndagar och då kolliderar med andra aktiviteter på skolan så att alla lärare inte kunnat delta. Vidare uppger rektor att veckoschemat ska ses över inför hösten för att frigöra mer gemensam tid. Rektor uppger vid intervjun att former för lärarnas samverkan är en av de processer som ska planeras under skolans fyra planeringsdagar i juni månad. Rektor uppger i intervju att hon ska vara delaktig i lärarnas arbetslagsmöten men att hon hittills inte har hunnit med detta.

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att lärarna på Örnaskolan 1 fortfarande saknar möjligheter till samverkan med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. Även om huvudmannen redovisar en ny mötesstruktur för Örnaskolan 1 så framgår det av intervjuer med rektorn och lärarna att någon samverkan mellan lärarna i arbetet med att nå utbildningens mål inte sker. Trots att rektor är medveten om att mötestiden inte kan utnyttjas effektivt har hon inte genomfört förändringar så att lärarna ges möjlighet till sådan samverkan. Skolinspektionen bedömer därför att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav.

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Rättslig reglering

Av skollagen framgår det att det för eleverna i förskoleklass och grundskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Bakgrund och Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen konstaterade i beslutet den 13 januari 2016 att skolenhetens elevhälsa inte arbetade förebyggande och hälsofrämjande på en övergripande nivå i enlighet med skollagens krav. Utredningen visade att elevhälsans arbete var otillfredsställande då elevhälsans planerade veckomöten inte kommit till stånd mer än sporadiskt och planerade åtgärder därför uteblivit. Utredningen visade också att elevhälsans samtliga kompetenser inte samlades för att utifrån sina respektive professioner ta ställning till vilka insatser som behövdes. Därigenom hade inte heller elevhälsan förutsättningar att arbeta främst hälsofrämjande och förebyggande. Det arbete som ändå bedrevs riktades mot åtgärder för elever på individnivå. Skolinspektionen bedömde därmed att verksamheten inte uppfyllde författningarnas krav i denna del. Huvudmannen förelades att vidta åtgärder för att avhjälpa påtalad brist och att senast den 15 april 2016 redovisa vidtagna åtgärder till Skolinspektionen.

Hylte kommun har därefter begärt och beviljats anstånd med att komma in med redovisning av vidtagna åtgärder till den 30 april 2016.

Huvudmannen har i yttrande 29 april 2016 uppgett att elevhälsoteamets arbetssätt kommer att struktureras om till höstterminen 2016. En ny "Arbetsplan för elevhälsoteamet på Örnaskolan 1" ska påbörjas av elevhälsoteamet snarast, bemanningen i elevhälsoteamet utökas och en ny sammankallande mötesledare utses. Flera rutinskärpningar kommer att göras, så att arbetet ska kunna fortgå kontinuerligt och inte tillåtas stanna av. Rektor högprioriterar möten med elevhälsoteamet från och med vårterminen 2016, men kan ibland behöva avstå. Möten med teamet ska ändå hållas varje vecka utan undantag. Vidare uppger huvudmannen att elevhälsoteamet har under vårterminen 2016 börjat förändra arbetsformerna så att arbetet blir förebyggande och främjande. Detta vidareutvecklas nu vilket kommer att dokumenteras i arbetsplanen. Huvudmannen uppger i sitt yttrande att det förväntade utfallet är att elevhälsoteamets arbete ska bli kontinuerligt och därmed effektivare och att förutsättningar för att göra det inriktat på förebyggande och främjande insatser finns därmed.

Skolinspektionen har genomfört uppföljningsbesök den 25 maj 2016. Vid intervjun med representanter för elevhälsan uppger de att det inte finns tid eller möjlighet för elevhälsan att främst jobba varken förebyggande eller hälsofrämjande. Elevhälsans representanter uppger att lite hälsofrämjande arbete men nästan inget förebyggande arbete har genomförts på skolan. Det finns mycket begränsat med tid till elevhälsan och mycket tid går åt till enskilda elevsamtal eller akuta ärenden. Vidare säger de att det inte finns någon gemensam plan, utan elevhälsans representanter får själva, var för sig, ansvara för sin arbetsplanering.

Elevhälsans representanter säger att de ska ha möten en gång i veckan. Denna regelbundenhet skulle ha skett under hela vårterminen 2016 tiden men det har varit lite hackigt med kontinuiteten. På vissa av elevhälsans möten under vårterminen har bara kurator och specialpedagog varit närvarande. Skolsköterskan uppger att han haft svårt att komma till mötena då han även arbetar på Örnaskolan 2 (årskurs 7 – 9) och att högstadiet tar mycket tid och uppmärksamhet från tiden som skulle lagts på Örnaskolan 1. Enligt elevhälsans representanter är kontinuiteten bättre sedan försteläraren kommit in i elevhälsan och tagit rollen som sammankallande. Elevhälsans representanter säger att rektor är närvarande på 70-80 procent av elevhälsans möten. Vidare berättar elevhälsans representanter att det sedan mitten av april 2016 inte finns någon specialpedagog på skolan och att skolpsykolog hyrs in vid behov.

Elevhälsans representanter säger vidare under intervjun att två verksamhetsmöten har genomförts för lärarna där allmänna råd, blanketter och särskilda anpassningar gått igenom. Elevhälsans representanter berättar att skolan har haft en gemensam dag med alla eleverna och att rastaktiviteter har genomförts. Elevhälsans representanter uppger att planering har påbörjats för att på bästa sätt ta emot eleverna under hösten.

På Skolinspektionens fråga om vilka främjande och förebyggande åtgärder elevhälsan har genomfört under vårterminen uppger rektor i intervju att inga praktiska åtgärder har skett mer än att organisationen för elevhälsan har omstrukturerats. Rektor säger att arbetsformsförändringen hänger ihop med strukturen som hon bygger upp just nu. Rektor säger vidare att en samordnare för elevhälsan har tillsatts sedan mitten av april 2016.

På Skolinspektionens förfrågan om vad huvudmannen avser med att elevhälsan kommer utökas svarar rektor att förstelärare och specialpedagog kommer att delta i elevhälsans möten och därtill ska även pedagogerna sitta med i elevhälsan.

Rektor säger att elevhälsans representanter inte varit delaktiga i omorganiseringen av elevhälsan och att omorganisationen ska presenteras för lärarna under hösten. Rektor uppger vidare att elevhälsans arbete ska anpassas till gruppnivå så att diskussioner kring enskilda elever i varje grupp kan ske kontinuerligt. Rektor säger att detta ska genomföras genom att elevhälsan får tid att diskutera varje klass för sig och de elever som finns i dessa klasser under elevhälsans möten i syfte att arbeta främjande och förebyggande i framtiden avseende eleverna på gruppnivå.

På Skolinspektionens fråga om hur lång tid som behövs för att komma i gång med elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete uppger rektor att det

torde ta två månader att rulla igenom alla elevgrupperna samt få ett grepp om situationen och därefter kan det förebyggande och hälsofrämjande arbetet initieras.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan inte används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Representanter för elevhälsan uppger vid intervju att det inte finns tid eller möjlighet för elevhälsan att främst jobba varken förebyggande eller hälsofrämjande. Vidare uppger representanterna att även om ett visst hälsofrämjande arbete skett så har nästan inget förebyggande arbete har genomförts och mycket tid går åt till enskilda elevärenden. Även om elevhälsans planerade veckomöten kommit till stånd så uppger elevhälsans representanter att elevhälsans samtliga kompetenser inte samlas för att utifrån sina respektive professioner ta ställning till vilka insatser som behövs. Därigenom har inte elevhälsan förutsättningar att som en samlad funktion arbeta främst hälsofrämjande och förebyggande. Uppgifterna från intervjuerna med elevhälsans representanter motsägs inte av de uppgifter som lämnats vid rektorsintervjun. Även om huvudmannen har redovisar planer för hur elevhälsan ska arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande så har detta arbete inte fått genomslag i verksamheten ännu. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite.

Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om förelägandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Som Skolinspektionen redovisat ovan i detta beslut uppfyller verksamheten vid Örnaskolan 1 i Hylte kommun inte författningarnas krav avseende att lärarna vid skolenheten är behöriga för den undervisning de bedriver, att lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen samt att elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Hylte kommun föreläggs därför att vidta de åtgärder som beskrivits ovan.

Bristerna i grundskolan är av allvarlig karaktär och Skolinspektionen har redan i beslut den 13 januari 2016 konstaterat att verksamheten vid Örnaskolan 1 i Hylte kommun inte uppfyller författningarnas krav i ovan nämnda delar. Hylte kommun har ännu inte, mer än ett halvår efter nämnda beslut, vidtagit sådana åtgärder att bristerna är avhjälpade. Skolinspektionen finner därför skäl att förena föreläggandet med vite.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Hylte kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att rektor följer upp skolenhetens resultat i relation till de nationella målen. Arbetet ska dokumenteras.
- Se till att rektor utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumenterar de beslutade åtgärderna.

- Se till att rektor planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.
- Se till att det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Motivering till bedömning av brist

Rättslig reglering

Av skollagen framgår det att rektor ansvarar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen och att detta arbete ska dokumenteras. Det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 sid. 308) framgår att arbetet med att utveckla verksamheternas kvalitet bör präglas av demokrati, delaktighet och inflytande. För att nå genomslag och leda till verkliga förbättringar måste kvalitetsarbetet vara brett förankrat hos personal och elever. Vidare framgår av skollagen att inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildning i skollagen och i andra föreskrifter, de nationella målen, uppfylls. Enligt läroplanen ansvarar rektor för skolans resultat och har, som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan, det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Vidare framgår av läroplanen att rektor ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Bakgrund och Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 13 januari 2016 att det på Örnaskolan 1 inte gjordes någon uppföljning av skolenhetens kunskapsresultat samt trygghet och studiero. Eftersom rektorn, varken ensam eller tillsammans med lärarna, genomförde en uppföljning och analys av kunskapsresultaten på skolenhetsnivå där de diskuterade vad som orsakar och vad som påverkar resultaten uppfyllde inte verksamheten kraven för ett systematiskt kvalitetsarbete. Utan en sådan analys av resultaten saknas underlag som kan ligga till grund för beslut om utvecklingsåtgärder i syfte att öka skolenhetens måluppfyllelse. Rektor genomförde därmed inte heller utvecklingsåtgärder på skolan baserade på identifierade behov. Skolinspektionen bedömde därmed att det systematiska kvalitetsarbetet på skolenheten inte uppfyllde författningarnas krav i denna del. Huvudmannen förelades att vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister och att senast den 15 april 2016 redovisa vidtagna åtgärder till Skolinspektionen.

Hylte kommun har därefter begärt och beviljats anstånd med att komma in med redovisning av vidtagna åtgärder till den 30 april 2016.

Huvudmannen har i yttrande 29 april 2016 uppgett att en genomgripande reformering av utbildningskontorets kvalitetssystem startade under vårterminen 2015. Det resulterade i gemensamma rutiner för kvalitetsarbetet dokumenterat i Riktlinjer för kvalitetsarbetet – Hylte kommun, Barn- och ungdomskontoret, som antogs av utbildningsnämnden den 17 februari 2016. Rutinerna omfattar bland annat en årlig arbetsplan för varje rektorsområde, där prioriterade utvecklingsområden formuleras med nödvändiga utvecklingsåtgärder, samt uppföljningsaktiviteter och utvärdering kopplat till dessa. De prioriterade utvecklingsområdena baseras på tidigare uppföljningar, analyser och utvärderingar och ska ha koppling till läroplanen och till forskning och beprövad erfarenhet. Huvudmannen uppger vidare att minst tre årliga utvärderingar ska genomföras, varav en ska omfatta en redovisning, analys och bedömning av rektorsområdets resultat och måluppfyllelse. Uppföljningsmetoderna omfattar statistisk sammanställning, självvärdering med hjälp av skolverkets självskattningsmaterial BRUK, observationer, intervjuer, dokumentanalys och enkäter. Huvudmannen uppger att för att hålla ihop arbetet och ge varje rektorsområde feedback och stimulans anordnar barn- och ungdomschefen återkommande utvärderingsmöten, uppföljningsmöten och kunskapsseminarier med samtliga rektorer och verksamhetsledare. Skolors resultat och utvärderingar ligger också till grund för ett antal kvalitetsdialoger med utbildningsnämnden. Huvudmannen uppger att detta system implementeras under vårterminen 2016 och att det för Örnaskolan 1 sker i samverkan med Elias Fries-skolan och med stöd från utbildningskontoret. Arbetet innebär en allmän revidering av skolans uppföljningsmetoder och utvärderingstillfällen. Huvudmannen uppger att första utvärdering i enlighet med detta system Örnaskolan 1 genomförs och dokumenteras i juni 2016. Den utvärderingen utgår primärt från sammanställningar av resultat och måluppfyllelse. Därefter vidtar arbetet med nästa läsårs arbetsplan, som kommer att innehålla ett antal prioriterade utvecklingsområden för Örnaskolan 1. Arbetet kommer att ledas av rektor, primärt i och genom skolans nya utvecklingsgrupp. All personal, föräldraråd och elever kommer också att engageras i arbetet uppger huvudmannen. Huvudmannen uppger att det förväntade utfallet är att från och med höstterminen 2016 har Örnaskolan 1 ett nytt, heltäckande kvalitetssystem på plats, som är kommunicerat och förankrat. I förlängningen utgör detta system huvudstrukturen för skolans utvecklingsarbete uppger huvudmannen. Huvudmannen uppger vidare att skolledningen på Örnaskolan 1 från och med höstterminen 2015 förstärkts genom tillsättningen av en skolassistent på 50 procent. Huvudmannen uppger att detta innebär en ordentlig administrativ avlastning för rektor, som därigenom fått viktig tid frigjord. Skolassistenten innebär också en mer permanent och fast bemanning på rektorsexpeditionen, vilket innebär säkrare och snabbare kommunikation och informationshantering uppger huvudmannen. Förhoppningen är att detta ska skapa lugnare och tryggare

arbetsförhållanden på skolan. En uppföljning som gjorts i form av intervjuer i mars 2016, vittnar om att detta resultat redan infriats uppger huvudmannen. Vidare anger huvudmannen att skolledningen förstärks ytterligare genom att en biträdande rektor anställs på 50 procent från och med höstterminen 2016. Förhoppningen är att detta ska innebära ännu mer frilagd tid för rektor, samt en betydligt bättre handlingsberedskap beträffande både kortsiktigt och långsiktigt agerande. Styrning och ledning av Örnaskolan 1 förstärks sammanfattningsvis betydligt uppger huvudmannen. Rektor vidtar dessutom en rad åtgärder för att stärka ledning, styrning, kommunikation och informationshantering. En ny utvecklingsgrupp formeras, bestående av arbetslagsledare, teamledare och förstelärare. Huvudmannen uppger att genom denna grupp kommer huvuddelen av skolans utvecklingsarbete att ledas. Arbetslagsledarskapet och teamledarskapet tydliggörs och formaliseras så att ansvarsförhållanden klargörs uppger huvudmannen. Arbetslagsledare och teamledare kommer att ha ett tydligt informations- och kommunikationsansvar. Som viktigt verktyg i detta arbete skärps skolans informationsrutiner genom digitala och analoga kalendarier och veckobrev uppger huvudmannen.

Skolinspektionen har genomfört uppföljningsbesök den 25 maj 2016. Vid intervjuer uppger elevhälsans representanter och samtliga lärare att inget kvalitetsarbete som de varit involverade i har skett under vårterminen. Istället, säger lärarna, har det systematiska kvalitetsarbetet genomförts på central nivå då en extern konsult genomfört enskilda intervjuer med samtliga lärare. Lärarna säger vidare att det är denna konsult som tillsammans med förvaltningschefen tagit fram förslag på åtgärder för skolan. Lärarna uppger att de inte har tagit del av utfallet av intervjuerna.

Lärare, representanter för elevhälsan och rektor berättar vid intervjuer att det startats en utvecklingsgrupp på skolan som består av rektor, en fritidspedagog, en lärare och en representant för elevhälsan. De uppger vidare att gruppen har haft en träff, strax före Skolinspektionens uppföljningsbesök, där det övergripande arbetet på skolan har diskuterats. Lärarna säger att rektor inte har hunnit med några andra åtgärder i det systematiska kvalitetsarbetet vad de vet. Lärarna säger vidare att de åtgärder för kvalitetsarbete som finns ofta ligger på förvaltningsnivå och såväl lärare som rektor väntar på direktiv från högre ort.

Rektor uppger att det inte har hänt "särskilt mycket" vad gäller kvalitetsarbetet på skolenheten sedan Skolinspektionens återföringsbesök den 13 januari 2016. Rektor uppger vidare att hon inte haft tid att följa upp elevernas kunskapsresultat. Rektor säger att hon tror att det är många elever i årskurs sex som inte når kunskapsnivån som minst ska uppnås, men säger att hon inte vet vilka eller hur många elever det rör sig om. Rektor uppger även att hon inte har

något strukturerat sätt att följa upp elevernas måluppfyllelse men att skolan är på väg att byta elevadministrativt system som rektor hoppas ska ge bättre uppföljningsmöjligheter.

Rektor berättar att på uppdrag av förvaltningschefen har en konsult genomfört en genomlysning av verksamhetens kvalitetsarbete. Rektor berättar att hon, tillsammans med konsulten, utarbetat en enkät som ska bli startskottet på kvalitetsarbetet. Rektor säger att planen är att börja vidta åtgärder framemot hösten och att skolan har fyra planeringsdagar under juni månad då planering av skolans kvalitetsarbete ska ske. Rektor säger vidare att hon inte upplever att hon får särskilt mycket stöd från förvaltningen för att genomdriva förändringar. I intervjun uppger rektor att det första uppföljningsmötet under förvaltningschefens ledning kommer att hållas veckan efter Skolinspektionens uppföljningsbesök i juni.

Skolinspektionens bedömning

Av skolinspektionens utredning framgår att fortfarande inte bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten som uppfyller skollagens krav. Utredningen visar att kunskapsresultaten inte följs upp. Utredningen visar vidare att det inte görs någon analys av en sådan uppföljning där rektor, under medverkan av elever, lärare och annan personal diskuterar vad som orsakar och vad som påverkar resultaten. Därmed saknas underlag som kan ligga till grund för beslut om, och genomförande av, utvecklingsåtgärder i syfte att öka skolenhetens måluppfyllelse.

Även om huvudmannen har gjort vissa insatser på central nivå och redovisar en rad planerade åtgärder för ett systematiskt kvalitetsarbete på Örnaskolan 1 visar utredningen att det på skolenhetsnivå fortfarande inte sker någon uppföljning av kunskapsresultaten, att dessa inte analyseras och att det inte beslutas om och vidtas några utvecklingsåtgärder baserade på en sådan analys.

Skolinspektionen bedömer därför att det systematiska kvalitetsarbetet på skolenheten inte uppfyller författningarnas krav. Att rektor nyligen har tillsatt en utvecklingsgrupp och planerar för att starta ett kvalitetsarbete under höstterminen föranleder ingen annan bedömning.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Som Skolinspektionen redovisat ovan i detta beslut uppfyller verksamheten vid Örnaskolan 1 i Hylte kommun inte författningarnas krav avseende att rektorn följer upp skolenhetens resultat, utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder samt att rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder. Hylte kommun föreläggs därför att vidta de åtgärder som beskrivits ovan.

Bristerna i grundskolan är av allvarlig karaktär och Skolinspektionen har redan i beslut den 13 januari 2016 konstaterat att verksamheten vid Örnaskolan 1 i Hylte kommun inte uppfyller författningarnas krav när det gäller det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå. Hylte kommun har ännu inte, mer än ett halvår efter nämnda beslut, vidtagit sådana åtgärder att bristen är avhjälpd. Skolinspektionen finner därför skäl att förena föreläggandet med vite.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen har funnit följande brist men avstår med stöd av 26 kap. 12 § skollagen (2010:800) från att ingripa.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Hylte kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 §

skollagen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Motivering till bedömning av brist

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. En strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Av läroplanen framgår att läraren ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Undervisningen ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

Av skollagen 3 kap 12 f § framgår att rektorn får besluta att en elev vars kunskaper bedömts enligt 12 c § delvis ska undervisas i förberedelseklass, om eleven saknar tillräckliga kunskaper i svenska för att kunna tillgodogöra sig den ordinarie undervisningen. Av samma paragraf framgår att en elevs undervisning i förberedelseklass i ett visst ämne ska avbrytas så snart eleven bedöms ha tillräckliga kunskaper i svenska för att på heltid kunna delta i undervisningen i det ämnet i den undervisningsgrupp som eleven normalt hör till. En elev får inte ges undervisning i förberedelseklass längre tid än två år.

Bakgrund och Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen konstaterade i beslut 13 januari 2016 att undervisningen på Örnaskolan 1 inte anpassas till varje elevs individuella behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Då samma läromedel användes för elever i förberedelseklass från årskurs 2 till årskurs 6 och utredningen visade att det saknades anpassat undervisningsmaterial för eleverna i förberedelseklasserna försvårades lärarnas individanpassning. Vidare framgick det av utredningen att tiden som eleven var placerad i förberedelseklassen var inte var relaterad till elevens utveckling i svenska eller på annat sätt relaterad till elevens möjlighet att följa med i undervisningen i den ordinarie klassen. Skolinspektionen bedömde därmed att verksamheten inte uppfyllde författningarnas krav i dessa delar. Huvudmannen förelades att vidta åtgärder för att avhjälpa påtalad brist och att senast den 15 april 2016 redovisa vidtagna åtgärder till Skolinspektionen.

Hylte kommun har därefter begärt och beviljats anstånd med att komma in med redovisning av vidtagna åtgärder till den 30 april 2016.

Huvudmannen har i yttrande den 29 april uppgett att arbetet i förberedelseklassen på Örnaskolan 1 ska organiseras om i god tid till höstterminen 2016. En ny ansvarig lärare ska utses, som har behörighet i svenska som andraspråk. Denna lärare kommer, tillsammans med rektor och skolans utvecklingsgrupp, att organisera arbetet med mottagning och utslussning av elever. Vidare uppger huvudmannen att ledarskapet i det pedagogiska arbetet i förberedelseklassen ska stärkas genom ett förtydligande av det formella ansvar som den aktuella läraren har i den grupp av resurspersoner som arbetar där. Arbetet ska innehålla fortlöpande bedömningar av elevers kunskapsnivå och behov, för att utslussning i ordinarie klass ska ske så snart som det är lämpligt med avseende på elevens behov. Detta arbete ska ske med nära stöd från rektor. Huvudmannen uppger vidare att ytterligare resurser kommer att ägnas åt att stärka skolans kompetens beträffande svenska som andraspråk, både genom rekrytering och genom fortbildning. Ansvarig lärare tillsammans med rektor och skolans utvecklingsgrupp ska ta fram tydliga rutiner för samverkan och kommunikation mellan förberedelseklassen och skolans ordinarie klasser. Det förväntade utfallet, enligt huvudmannen, är att kunskapen om varje enskild individs behov kommer att öka med ny kompetens, tydligare och effektivare rutiner för mottagning, kartläggning och utslussning. Huvudmannen anger att ansvarig lärare tillsammans med rektor och skolans utvecklingsgrupp kommer att göra en kartläggning av de läromedel som finns att tillgå i förberedelseklassen samt hur dessa bäst används och vid behov kompletteras. Detta arbete ska ske i samverkan med kommunens nya mottagningsenhet för nyanlända elever. Den nya enheten kommer att vara behjälplig med att kartlägga de elever som redan har tagits emot på Örnaskolan 1 men som inte kartlagts ordentligt. Huvudmannen uppger vidare att de nyanlända elever som Örnaskolan 1 framgent tar emot därför kommer att vara förberedda för mötet med skolan på ett betydligt bättre sätt. Varje enskild elevs förutsättningar och behov att vara vägledande i undervisningen i förberedelseklassen, samt vid bedömningen av när och hur utslussning ska ske uppger huvudmannen. Huvudmannen uppger vidare att de många olika resurspersoner och lärare som ska verka runt dessa elever kommer, under ledning av rektor på Örnaskolan 1 och chefen för den nya mottagningsenheten, att samverka för att skapa bästa möjliga förutsättningar för eleverna, baserat på den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök på Örnaskolan 1 berättar elever från förberedelseklassen vid intervju att de vill lära sig mer. Eleverna uppger att böckerna i matematik är för lätta för vissa elever men för svåra för andra elever.

Eleverna som nu går i förberedelseklassen berättar att de pratar mycket mer svenska nu, skriver mer och lärare behöver inte tolka så mycket. I förberedelseklassen, berättar eleverna, blandas årskurs fyra, fem och sex och eleverna tycker inte det är bra. Eleverna säger att de vill flytta till vanlig klass för att det är så man lär sig fortast. Eleverna säger också att det är bra om de går i vanlig klass för där pratar man mer svenska och inte bara arabiska. Vidare berättar eleverna att de är i förberedelseklassen hela tiden utom då de har bild, idrott och fysik (gäller årskurs fyra, fem och sex) samt kemi (gäller enbart årskurs sex).

I intervju uppger de ansvariga lärarna att tiden eleverna är placerade i förberedelseklasserna är beroende av plats i klassrummet i de ordinarie klasserna och inte baserat på eleverna kunskaper. Lärarna säger att vissa elever aldrig haft kemi eller fysik i hemlandet varför dessa elever har extra svårt i dessa ämnen men lärarna upplever att det inte finns tid att ge individuellt stöd. Lärarna berättar att en av lärarna på lågstadiet gör vissa tester men i övrigt har ingen kartläggning av elevernas kunskaper gjorts. I intervjun säger lärarna också att ingen inventering av hur väl anpassade befintliga läromedel är för elevgruppens behov har genomförts eftersom rektor inte avsatt tid för uppdraget.

Rektor uppger vid intervjun att det inte har det hänt så mycket på detta område sedan Skolinspektionens beslut i januari 2016. Rektor säger att undervisningsmaterialet för eleverna i förberedelseklassen har inte inventerats och inget nytt anpassat undervisningsmaterial har tagits fram för dessa elever. Rektor säger vidare att tiden som eleverna får tillbringa i förberedelseklassen inte hänger ihop med elevernas kunskaper utan med praktiska omständigheter i deras ordinarie klasser. Rektor uppger att den pedagog som rektor hade gett ansvar för omorganisationen av undervisningen för de nyanlända har sagt upp sig, men att hen inte hade kommit särskilt långt i planeringen eftersom hen inte haft tid avsatt för uppdraget. Rektor säger att undervisningen för de nyanlända eleverna är en av de processer som ska planeras under skolans fyra planeringsdagar i juni månad.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen på Örnaskolan 1 fortfarande inte anpassas till varje elevs individuella behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Utredningen visar att elever som lätt når kunskapskraven fortfarande inte får ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Utredningen visar även att det saknas anpassat undervisningsmaterial för eleverna i förberedelseklasserna vilket försvårar lärarnas individanpassning. Vidare framgår det av utredningen att tiden som eleven är placerad i förberedelseklassen inte utgår från elevens kunskaper i

svenska eller på annat sätt relaterad till elevens möjlighet att följa med i undervisningen i den ordinarie klassen. Även om huvudmannen angivit en plan för verksamhetens utveckling i detta område har denna plan ännu inte genomförts. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionens utredning visar ovan redovisade brist. Mot bakgrund av de åtgärder som huvudmannen redovisat att man vidtagit och planerar att vidta, bland annat samverka med kommunens nya mottagningsenhet, gör Skolinspektionen bedömningen att huvudmannen i dagsläget har vidtagit och vidtar de åtgärder som rimligen kan krävas för att komma till rätta med bristen. Skolinspektionen bedömer därför att det finns särskilda skäl mot ett ingripande och väljer därför att avstå från att ingripa i enlighet med 26 kap. 12 § 3 p. skollagen.

Avhjälpt brist i verksamheten

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Hylte kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Motivering

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Hylte kommun avhjälpt denna brist. Denna bedömning görs utifrån kommunens skriftliga redovisning samt de uppgifter som framkommit vid uppföljningsbesöket.

Beslut

2016-08-29
27 (28)
Dnr 43-2014:7898

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit enhetschef Maria Kärrman och avdelningsjuristen Staffan Opitz .

På Skolinspektionens vägnar

Björn Persson
Avdelningschef

Ulrika Rosengren
Utredare/Föredragande

Hur man överklagar, se bilaga 1

Bilaga

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.